

РЕШЕНИЕ

№ 315

гр. София, 08.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 12-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на четвърти ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Атанас Кеманов

Членове: Джулиана Петкова
Надежда Махмудиева

при участието на секретаря Росица Й. Вьонг
като разгледа докладваното от Атанас Кеманов Въззивно гражданско дело № 20211000502048 по описа за 2021 година

за да се произнесе взе предвид следното :

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение №261967 от 24.03.2021г., постановено по гр.д.№3867/2020г., СГС е осъдил, на основание чл.2, ал.1, т.3, предл.1 от ЗОДОВ, Прокуратура на РБ да заплати на Л. К. И., ЕГН*****, сумата от 10 000/десет хиляди/лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди от обвинение в престъпления по чл.225в, ал.1, предл.1 от НК и чл.319, ал.1, предл.1 от НК в наказателно производство, което е прекратено, като е отхвърлил иска за разликата до пълния предявен размер от 140 000лв.

Срещу решението в осъдителната му част е постъпила жалба от ответника Прокуратура на РБ, в която се правят оплаквания за неговата неправилност. На първо място съдът неправилно не е съобразил възражението за погасяване правото на иск на ищцата, тъй като претенцията е била съдебно предявена след изтичане на 5г. от пораждане на вземането. Независимо от ограниченията, свързани с ЗМДВИП, в конкретния случай ищцата е подала исковата молба на 11.05.2020г., т.е. преди да изтече срока на извънредното положение, което означава, че е могла да предприеме действието до 14.04.2020г. В условията на евентуалност се привежда аргументация за прекомерност на претендираното обезщетение, което не е съобразено с действително претърпените вреди и установения в чл.52 от ЗЗД принцип на справедливост. От събраните по делото доказателства не се установява, че ищцата е претърпяла вреди извън обичайните в сходни случаи. В този смисъл

формираният извод, че е уронено доброто име на лицето е необоснован, тъй като страната не е ангажирала доказателства за установяване на това си твърдение. Не се установява пряка връзка между действията по наказателно преследване и последвалото дисциплинарно уволнение на ищцата, както и невъзможността да си намери впоследствие работа като лекар, тъй като по делото са представени доказателства за образуване преди това дисциплинарни производства срещу нея. Наложено ѝ е дисциплинарно наказание „предупреждение за уволнение“, което е било обжалвано пред СРС, но потвърдено от съда. Не са отчетени всички факти и обстоятелства, които обосновават високия размер на присъденото обезщетение. В действителност наказателното производство е продължило 7г. и половина, но съдът не е съобразил, че ответникът не носи отговорност за продължителността на делото в съдебна фаза. Не се установява връзка между действията на прокуратурата и влошеното здравословно състояние на пострадалата. Моли съда да отмени обжалваното решение и постанови друго по същество, с което да отхвърли изцяло предявения иск, а в условията на евентуалност да намали размера на обезщетението за неимуществени вреди.

Ищцата е депозирала отговор на подадената жалба, в който се изразява становище за нейната неоснователност.

Срещу решението в частта, в която предявеният иск за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди е бил отхвърлен като неоснователен за разликата над 10 000лв., е постъпила жалба от ищцата, в която се правят оплаквания за неговата неправилност. При определяне размера на следващото се обезщетение за неимуществени вреди съдът не е съобразил продължителността на наказателното производство, поддържане на две незаконни обвинения, неколкотократно внасяне на делото с обвинителни актове в съда и връщането му на прокуратурата с указания за осигуряване на ясен и справедлив процес. Тези действия на ответника са довели до стрес и негативни изживявания с голям интензитет у ищцата, което неминуемо е довело и до обостряне на заболяванията, които тя е имала отпреди. Необоснован е извода на съда, че липсва връзка между незаконните действия на прокуратурата и прекратяването на трудовото правоотношение на лицето. Същата се установява от показанията на св.М.. Последната дава сведения на съда и за уронването на престижа и доброто име, което ищцата е имала сред своите колеги, както и тежкия начин, по който е изживяла предприетите срещу нея действия. При определяне размера на обезщетението не е съобразена личността на пострадалата, която е лице с висок образователен и интелектуален статус, както и това, че повдигнатото ѝ обвинение е свързано с професионалната ѝ сфера. Моли съда да отмени решението в обжалваната му част и постанови друго по същество, с което да уважи изцяло предявеният иск.

Ответникът Прокуратура на РБ не е представил отговор.

Съдът като съобрази твърденията и възраженията на страните, както и представените по делото доказателства намира за установено следното от фактическа и правна страна :

Жалбите на страните са в срок и производството пред въззивния съд е допустимо. По същество частично основателна е тази на ищцата.

Атакуваното решение е валидно и допустимо, поради което съдът е обвързан от направените оплаквания, които касаят неговата правилност. Не е спорно между страните, че действията на прокуратурата по повдигане и поддържане на обвинение срещу ищцата за извършени престъпления от общ характер са незаконни, доколкото наказателното производство е било прекратено с постановление на прокуратурата, а се спори относно размера на следващото се обезщетение за неимуществени вреди и дали е изтекла предвидената от закона обща искова давност за предявяване на претенцията по съдебен ред.

В процесния случай се претендира обезщетение за претърпени вреди от повдигане на обвинения срещу пострадалото лице за извършени престъпления от общ характер, по които наказателното производство е било прекратено, което е основание да бъде ангажирана отговорността на държавата, чрез нейните органи – прокуратура. Обезщетението, което пострадалото лице може да претендира, обхваща всички преки и непосредствени вреди, които са последица от увреждането.

Съобразно общите разпоредби за разпределение на доказателствената тежест ищецът по иск за неимуществени вреди следва да установи основанието на иска си, а размерът на претърпените вреди следва да бъде определен от съда по справедливост. Последната не е абстрактно понятие, а е свързано с преценката на редица конкретни обстоятелства, които трябва да се имат предвид при определяне на размера на обезщетението.

На първо място от значение за определяне на размера на обезщетението е естеството на повдигнатото обвинение срещу пострадалото лице. На ищцата са повдигнати обвинения за извършени престъпления от общ характер, които не са тежки умишлени по смисъла на чл.93, т.7 от НК, тъй като за извършване на по-тежко наказуемото престъпление е предвидено наказание лишаване от свобода до 5г. Следва да се отчете и обстоятелството, че по всяко едно от обвиненията за извършено престъпление е следвало да се определи отделно наказание, но доколкото привлеченото към наказателна отговорност лице не е било осъждано, съдът е трябвало да наложи най-тежкото от тях/чл.23 от НК/.

От голямо значение е периода, в който е започнало и приключило наказателното производство с влязъл в законна сила акт на съда/прокуратурата/, който в процесния случай възлиза на 7г. и 6 месеца. Горното обосновава извода, че производството не е приключило в „разумен срок“ по смисъла на ЕКЗПЧОС. Конкретното дело не е съставлявало правна или фактическа сложност, повдигнатите обвинения не са били за извършени в съучастие престъпления, а единствената причина за голямата продължителност са били допуснатите от органа на обвинение множество процесуални нарушения, които са довели до ограничаване правото на защита на обвиняемото лице.

Следва да се съобрази обстоятелството, че на ищцата е била наложена най-леката мярка за процесуална принуда „подписка“, която не е била търпяна през целия период на наказателното производство, а само от 17.08.2011г. до 01.10.2013г.

От представените по делото доказателства се установява, че първоначалният обвинителен акт е бил внесен през м.11.2011г., по който е било образувано

НОХД№5273/2011г.Делото впоследствие е било прекратено и върнато на прокуратурата за отстраняване на допуснати в досъдебната фаза съществени процесуални нарушения.Прокуратурата е изготвила още седем обвинителна акта, които са били внасяни в съда, като всички съдебни производства са били връщани на органа на обвинението за отстраняване на съществени процесуални нарушения.При разглеждането от едно от делата е била постановена осъдителна присъда от страна на първоинстанционния съд, която е била отменена по реда на въззивното обжалване. Установява се, че са били извършвани голям по обем процесуални действия, на ищцата са връчвани множество книжа и призовки, което е довело до по-голям интензитет на търпените вреди.

Неоснователни са оплакванията на страните, които са свързани с необосноваността на изводите на съда, които касаят наличието на връзка между незаконните действия на ответника и влошеното здравословно състояние на ищцата, както между тях и прекратяване на трудовото й правоотношение с 24-то ДКЦ.По делото е била допусната СМЕ, вещите лица по която дават заключение за липсата на връзка между действията на ответника и проявилите се при пострадалата заболявания, но същите са довели до обостряне на здравословните проблеми и появата на периодични кризи, които се дължат на получения психо-емоционален стрес.Липсва твърдяната връзка с прекратяване на трудовото правоотношение на ищцата, което е било прекратено по взаимно съгласие с работодателя.Основанието за прекратяване на трудовото правоотношение се определя от извършеното в трудовата книжка вписване, а не чрез свидетелски показанията.

Следва да се отчете изживения от пострадалата стрес и притеснения от предприетите срещу нея действия, както и това, че обвиненията са станали достояние на нейните колеги.Лицето се е ползвало с авторитет и добре име сред тях.

Въззивният съд съобрази личността на пострадалата, която е лице, което упражнява лекарска професия, както и това, че обвиненията са свързани с тази професия.

С оглед на горното съдът намира, че предявеният с правно основание чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ иск е частично основателен и следва да бъде уважен за сумата от 15 000лв., а за разликата отхвърлен като неоснователен.При определяне на обезщетението съдът съобрази тежестта на повдигнатото обвинение и естеството на наложената мярка за процесуална принуда, както и големият обем процесуални действия, което са били осъществени по делото.

Предявеният иск е частично основателен и следва да се уважи за сумата от 15 000лв., а за разликата отхвърлен като неоснователен.

Неоснователно е възражението на ответника за изтекла погасителна давност по отношение на претенцията на ищцата за изплащане на обезщетение за неимуществени вреди.Следва да се има предвид, че това възражение касае само иска за заплащане на обезщетение за незаконно обвинение по чл.319, предл.1 от НК, тъй като наказателното производство в останалата му част е било прекратено през 2018г.Вземането за обезщетение е възникнало с факта на прекратяване на наказателното производство, което е основание да

се претендира обезщетение по реда на чл.2, ал.1, т.3 от НК. Разпоредбата на чл.3, т.2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, предвижда, че „за срока от 13 март 2020г. до отмяна на извънредното положение спират да текат давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправните субекти“. Извънредното положение е било отменено на 14.05.2020г. Петгодишният давностен срок за предявяване на иска за заплащане на обезщетение относно незаконното обвинение по чл.319, предл.1 от НК е изтекъл на 15.06.2015г., а искът е предявен на 08.05.2020г., поради което следва да се приеме, че направено от ответника правопогасяващо възражение е неоснователно.

Налице е несъвпадане на крайните изводи на първоинстанционния и въззивния съд само относно размера на определеното обезщетение за неимуществени вреди, поради което обжалваното решение следва да бъде отменено в частта, в която искът е бил отхвърлен за разликата от 10 000лв. до 15 000лв., като бъде постановено друго по същество, с което на ищцата се присъди допълнително обезщетение от още 5 000лв. В останалата част решението следва да бъде потвърдено. Следва да бъде присъдена и претендираната компенсаторна лихва, считано от влизане в сила на постановлението за прекратяване на наказателното производство – 12.06.2018г. до окончателното изплащане на сумата.

В полза на процесуалния представител на ищцата следва да се определи възнаграждение по чл.38 от ЗАДв, което за двете инстанции е в размер на 556.72лв.

Предвид горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение №261967 от 24.03.2021г., постановено по гр.д.№3867/2020г. на СГС в частта, в която е отхвърлен иска на Л. К. И., ЕГН*****, срещу Прокуратура на РБ, за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди от обвинение в престъпления по чл.225в, ал.1, предл.1 от НК и чл.319, ал.1, предл.1 от НК в наказателно производство, което е прекратено, за разликата от 10 000/десет хиляди/лв. до 15 000/петнадесет хиляди/лв., като вместо него **ПОСТАНОВЯВА** :

ОСЪЖДА Прокуратура на РБ да заплати на Л. К. И., ЕГН*****, сумата от още 5 000/пет хиляди/лв., ведно със законната лихва, считано от 12.06.2018 г. до окончателното заплащане, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди от обвинение в престъпления по чл.225в, ал.1, предл.1 от НК и чл.319, ал.1, предл.1 от НК в наказателно производство, което е прекратено.

ПОТВЪРЖДАВА решение №261967 от 24.03.2021г., постановено по гр.д. №3867/2020г. на СГС в останалата му част.

ОСЪЖДА Прокуратура на РБ да заплати на адв.К.Г. от САК сумата от

556.72/петстотин петдесет и шест цяло и седемдесет и два/лв., представляваща възнаграждение по чл.38 от ЗАдв.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в месечен срок от връчването му на страните пред ВКС по реда на чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____